

УНИВЕРСИТЕТ 3-с.
ХИЁБОНИ
БУЗИЛАДИМИ?

4-5-с.

Муаммоси намуна уйлар

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

ЖАМИЯТ

№ 23 (659)
2019 йил
21 июнь,
Жума

Ижтимоий-сиёсий газета 2006 йил 31 августдан чоп этила бошлаган www.bong.uz @ jamiyatgzt@mail.ru

Коррупция —

Тамаддунга

Таҳдид

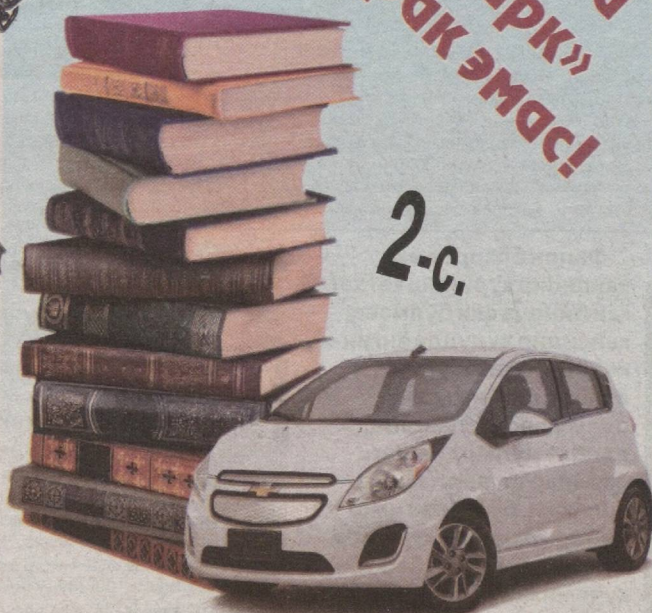
3-с.

2-с.

ОТАСИ — ТЕЛЕВИЗОР,
ОНАСИ — СЕРИАЛ

Менга
«Спарк»
керак эмас!

2-с.

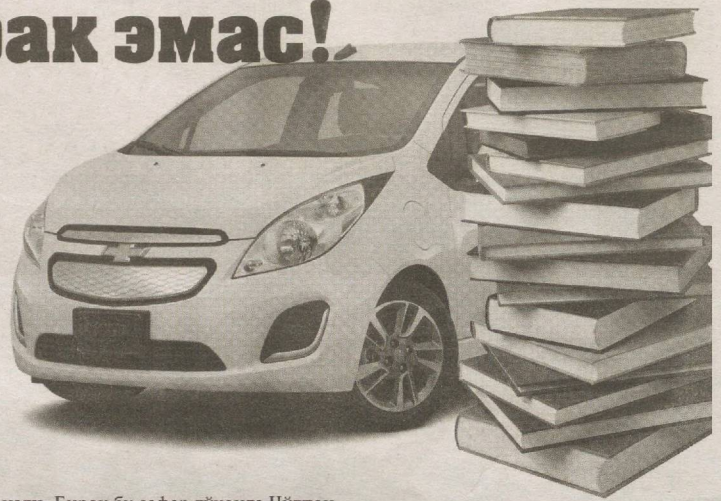

**ҚИСКА
САТРАЛДАРДА
ЎҚИҢ!**

Отабек Бахритдинович Муродов Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори лавозимидан озод этилди. Президент матбуот хизмати хабар беришича, у Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 93-моддасининг 12-бандига мувофиқ, лавозимидан озод этилган ва унинг ўрнига Сенат раиси Нигматулла Тўлқинович Йўлдошев Ўзбекистон Бош прокурори этиб тайинланган.

Менга «Спарк» керак эмас!

Бугун китоб ўқиш тарғиботида оид саъй-ҳаракатлардан қувончдамиз. Ҳар бир вилоятда «Китоб олами» дўконлари фаолият юритаётир. «Ёш китобхон» танловининг йўлга қўйилиши ва ундаги ютуқлар эзгу ташаббуслардан берибдир. Самарқанд шаҳар марказида ҳам ана шундай китоб дўкони ўз фаолиятини бошлаганда биз ёшлар чин дилдан қувонгандик.

нади. Бироқ бу сафар дўконда Чўлпоннинг тўрт жылди китобини кўрди-ю, ҳаловатидан айрилди.

— Ҳар битта китобнинг нархи 37000 сўм, тўрттаси 148000 сўм бўларкан, — деди у норози қиёфада. — Бир ой тарих дарсига бормай, қолган дарсларга яёв борсам, ўша китобларни оларканман...

Кўнгли ўксиганини кўриб, далла бермоқчи бўлдим:

— Қўявер, танловда «Спарк» ютганингда, шу кунларингга раҳмат айтасан!

— Йўқ, — деди у самимий жилмайиб. — Менга «Спарк» керак эмас. Ундан кўра, мамлакат бўйлаб китобларнинг нархларини пасайтиришса, қанийди. Шунда миллионлаб китобсеварлар хурсанд бўларди!..

Гулҳаё АНОРОВА,
«Жамият» маҳорат мактаби тингловчиси

Бироқ ўтган йили Жиззах шаҳрига йўлим тушиб, у ердаги «Китоб олами»га саёҳат қилганимда, бу «олам» китобхонларга ҳам, китобларга ҳам жуда муҳтож экани мени афсуслантирди.

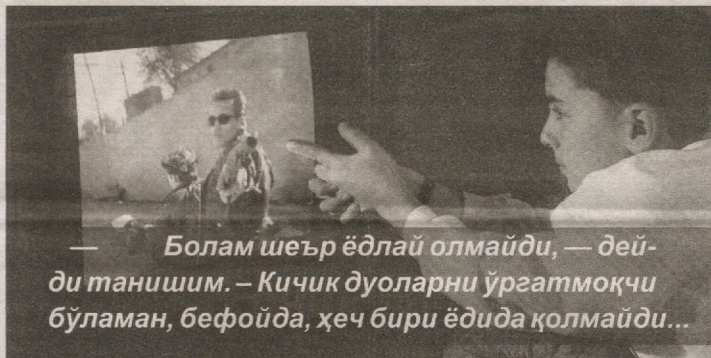
Билишимча, дўконда яхши савдо бўлмагани боис китобларни бозордаги расталарда сотишаркан. Уларнинг нархини суриштириб билсам, китобнинг мазмуни унинг нархига муносиб эмас экан.

Бу энди қўлига китоб олаётган, адабиётга қизиқиб келаётган ёшларни чалғитиши турган гап. Эътиборимни тортган яна бир ҳолат: сара асарларнинг топилмаслиги бир томон бўлса, «Бой бўлишни истайсизми?», «Бой бўлишнинг 1000 та сирини» ва шунга ўхшаш китоблар ҳар қадамда учрайди. Тўғри, бу бир томондан нашриётнинг тижорати,

улар чоп этаётган китоби орқасидан даромад кўзлайди. Аммо адабий дид деган тушунчадан узоқлашган брашюраларни кимнинг қўлига тутқазайтиганини ўйлаб ҳам кўрмайди.

Улардан китобларнинг нархи нега бунча қиммат, деб сўрасангиз, қоғознинг нархи кундан-кунга ўсиб бораётганини айтиди. Аслида биз қоғозни қандай топишни эмас, балки уни ўз жойига сарфлашни билишимиз керак эмасми?! Тўғри, бу мавзуда мен биринчи марта гап очмадим, илгари ҳам дўконлардаги китобларнинг савияси, уларнинг нархи хусусида кўп сўз юритилган.

Дугонам билан ижарада яшаймиз, у ўқишга киришни, шаҳарда ишлашни орзу қилади. Хоббиси — китоб мутолаа қилиш. Кўпинча чой пулидан тежаб, китоб олади ва оғзи қулоғида — мақта-

— Болам шеър ёдлай олмайди, — дейди танишим. — Кичик дуоларни ўргатмоқчи бўлман, бефойда, ҳеч бири ёдида қолмайди...

ўша болакай билан суҳбатлашдим. Телевизорда бериладиган ҳамма режиссураларнинг матнини ёд биларкан. Мультфильм қаҳрамонлари диалогларини-ку сув қилиб ичворибди бола, ҳатто, овозларига тақлид қилади.

— Телевизорнинг тагидан турмайди, — дейди шикоятчи она. — На отасининг, на менинг гапимни олади...

Энди бир ўйлаб кўрайлик, айб ҳали дунёни англамаган боладами ёки боласига ўрнак бўлолмаган ота-онадами?

Ахир, бола айнан сизнинг тарбиянгизни олган. Ҳудуддаёқ уни телеэкран қаршисига ўтқазиб қўйиб, бўтқа едиргансиз. У дунёдаги таом билан телеэкранга боқарди. Уларнинг хат-

ти-ҳаракатларини кузатарди; сизнинг эмас, экрандагиларнинг суҳбатларини (гарчи тушунмаса ҳам) эшитарди. Унинг жимгина мультфильм кўришидан фойдаланиб, уй юмушларини қилиб олардингиз. Муҳими, тўполон қилмай ўтирса бўлди!

Тўғри, уни сиз туздингиз, катта қиласиз, лекин онгига телевизор эгалик қилапти. Эътибор берсангиз, у отасига эмас, мультфильм қаҳрамонларига ўхшаб гапиряпти. Отасидан кўра кўпроқ

«Ўргимчак одам»га, «Бетмэн»га ҳавас қилади. Шундай экан, улар «Ўргимчак одам» ва «Бетмэн» тарбиялаган болалар-ку. Бир сўз билан айтганда, унинг энагаси — телевизор.

Хотинлар билан гаплашиб ўтирганингизла нуқул сериаллар қаҳрамонларини муҳокама қиласиз, актёрларнинг чиройини, кийиниш тарзини оғзингиздан бол-томил мақтайсиз, буни эътиборингизга ўралатиб ўтирган болангиз эшитмайди!

Масалан, дунёни ўз ижоди билан ҳайратта солган Пушкиннинг энагаси, Ойбекнинг бобоси, Ҳамид Олимжону Чингиз Айтматовларнинг бувиеси улар-

Кўрқаманки, бир кун келиб телевизор билан улғайган бола сизу бизга ҳам шундай жавоб қайтармаса эди.

Тан олиш керак, фарзандингизнинг тарбияси билан шуғулланиш, унга китоблар ўқиб бериш ўрнига, қўшни хотинлар билан кўча-қўйда бамайлхотир эрингизни, қайнонанингизни гийбат қиласиз. Янги чиққан матолар, янги «мода»лар ҳақида соғлаб гаплашасиз. Гап-гаштаклар муҳокамасини ҳам эшитида у. Бола бечора эса ҳар бир гапингизни, фикрингизни мойчиноқ пилиги сингари ўзига шимиб олади. Ундан ёзирманг. У сизнинг маҳсулингиз!

ОТАСИ — ТЕЛЕВИЗОР. ОНАСИ — СЕРИАЛ

нинг комил инсон бўлишида катта ўрин тутади. Нега? Чунки улар кичкина даҳоларга халқ эртакларидан бошлаб, Агторнинг панд насиҳатларига ҳам ўқиб беришган. Алёсандир Пушкин кўпгина ёзишмаларини энагасининг ўқиб берган эртакларини бот-бот эслайдилар, унинг мартабасини ўз ота-онасидан ҳам юқорироқ кўяди.

Агар шикоят қилиш керак бўлса, ўзингиздан шикоят қилинг.

Агар нолиш керак бўлса, ўзингиздан нолинг.

Агар тарбиялаш керак бўлса, ўзингизни тарбияланг!!!

Дилфуза КОМИЛ

Фалон бозорда ёки қайсидир қурилиш кетаётган бинода ёки бўлмаса, қайсидир ҳудудда ёнгин келиб чиққани, унинг оқибатида бир қанча одам жароҳатлангани, давлат мулкига анчагина зарар етгани ҳақида, афсуски, бугун ижтимоий тармоқларда кўп бора дуч келямиз. Ва бор кучимизни унинг қаердан келиб чиққанини, ким айбдорлигини аниқлашга

Айбдорни эмас, сабабини аниқлаш муҳим

қаратяпмиз. Ваҳоланки, унинг олдини олиш, келиб чиқиш сабабини ўрганиш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Биламизки, ёнгин хавфсизлигини таъминлаш барча корхоналар, ташкилотлар, ҳамда фуқаролар хонодонидан бирдек амалга оширилиши зарур. Айрим ҳудудларда эътиборсиз қолдирилган бинолар, вақтинча бўш турган иншоотлар ёнгин хавфи бор жойлар

хисобланади. Аввало, барча фуқаролар ва масъуллар шундай жойларга эътиборлироқ бўлса, албатта, бу тилсиз ёнгин жиловлаш мумкин.

Хусусан, қурилиши тугалланмаган айрим биноларда турли тез аланга олувчи буюмлар тўпланиши ва қаровсиз қолдирилиши ёнгин келиб чиқиш эҳтимолини оширади. Ҳозирги вақтда янги қуриётган бир қатор қурилишларда соҳа ходимлари томонидан ёнгинларнинг олдини олиш бўйича тарғибот-ташвиқот олиб борилишига қарамай, шаҳримиздаги қурилиш май-

дончаларида ёнгинлар кўпайиб, давлат мулкига катта моддий зарар етказмоқда.

Уларнинг ақсарияти бош пулратчилар томонидан қурилиш майдончасида ва «вагонлари»да оддий хавфсизлиги қондаларига, шунингдек, қурувчилар электр ускуналари ўрнатишда, электр ва газ пайвандлаш ишлари олиб бораётган жойларда ёнгин хавфсизлиги қондаларига риоя қилинмаслиги оқибатида келиб чиқмоқда.

Фуқаролар ва масъул шахслар ёнгин хавфсизлиги қондаларига риоя этса, атрофдаги ноҳуш ҳолатларга бепарво бўлмаса, мол-мулки ва яқинлари ҳаётини асрашга улкан ҳисса қўшган бўлади.

У.ТУРСУНОВ,
Сегели тумани ЁХБ кичик инспектори

Янги Boeing «787-8 Dreamliner» «Uzbekistan airways» учун синов парвозини амалга оширди. Самолёт июнь ойи давомида Ўзбекистонга етказиб берилади.

Коррупция — тамаддунга таҳдид

Қонун устувор бўлган жамиятда инсоннинг маънавий камол топиши ва уйғун ривожланиши, ўз истеъдодини намойён этишига монелик қилмайдиган ижтимоий муҳит вужудга келади. Албатта, бундай демократик жамият фуқаролик жамияти, деб юртилади.

Юртимизда қонун устуворлигига эришиш давлат сиёсатининг энг асосий йўналишларидан ҳисобланади. Ҳуқуқий демократик давлат ва очиқ, эркин фуқаролик жамиятининг энг муҳим белгиларидан бири барча фуқароларнинг қонун олдида тенглиги, Конституция ва қонунлар устуворлигининг сўзсиз ижро этилиши билан боғлиқ.

Афсуски, коррупция деган иллат давлат ва жамият ривожининг ҳар қандай кўринишида инсониятнинг маънавий ва моддий тараққиётига зарба берувчи катта тўсиқдир.

Давлатимиз раҳбари Конституциямиз қабул қилинганнинг 26 йиллигига бағишланган тантанاداги нуқтада ҳам коррупция давлат ва жамият ривожига, халқнинг адолатга бўлган ишончига жиддий путур етказадиган хавф эканлигини айтиб ўтган эди. Маърузада таъкидланганидек, 1 минг 177 нафар мансабдор шахс коррупция ҳолати билан боғлиқ жиноят содир этган. Эндиликда ушбу иллатга қарши курашишда нафақат ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, балки ҳар бир давлат идорасида жамоатчилик томонидан назорат қилинадиган коррупцияга қарши курашиш бўйича ички дастурлари фаолияти бўлиши шарт. Мана шу амалий ҳаракатнинг яна бир ҳуқуқий асоси сифатида 2019 йилнинг 27 май куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони эълон қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш Департаменти Хоразм вилояти бошқармаси ходимларининг ушбу Фармон мазмун-моҳияти, унинг аҳамияти ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдик.

Ғайратжон СУЛТАНОВ, Департаментнинг Хоразм вилоят бошқармаси бошлиғи:

— Глобал муаммолар орасида тараққиёт учун энг хатарлиларидан бири — бу коррупция ҳисобланади. Бугунги кунда бутун инсониятни ташвишга солаётган ушбу ижтимоий иллат инсон ҳуқуқларининг, бозор механизмларининг бузилишига, инсонлар ҳаёт сифатининг ёмонлашувига олиб келади. Демократия ва ҳуқуқий тартибни кучсизлантирилади, халқро хавфсизликнинг уюшган жиноятчилик, терроризм ва бошқа таҳдидларига шароит яратди.

Президентимизнинг фармони коррупцияга қарши курашиш соҳасида давлат ва жамоат ташкилотларининг

ҳамкорликда фаолият олиб боришини, жамоатчилик назоратини тартибга солишда катта аҳамият касб этади. Энг муҳими, ушбу фармоннинг айнан «Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили» Давлат дастури доирасида эълон қилинишидир. Айнан шунинг учун ҳам мазкур ҳужжатда иқтисодий янада равнақ топтириш, халқ фаровонлигини ошириш, мамлакатда инвестиция муҳитини яхшилаш борасидаги стратегик вазифаларни ҳал этиш коррупцияга қарши курашиш соҳасида давлат сиёсатининг самарали амалга оширилишини таъминлаш ҳамда коррупция кўринишларининг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш бўйича янги тизимли чоралар кўрилишини таъминлаш алоҳида белгиланган. Хусусан, коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун жавобгарликнинг муқаррарлиги принципини таъминлаш давлат сиёсатининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги асосий йўналишлари сифатида қайд қилинган.

Неъматжон АBAЗОВ, Департаментнинг Янгибозор туман бўлими бошлиғи:

— Таъкидлаш жоиз, ривожланаётган давлатларнинг барчасида ўз мақсадларига эришиш учун коррупцияга қарши муваффақиятли кураш олиб бориши зарурлиги талаб этилмоқда.

Мамлакатимизда 2017 йил январь ойида «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши бу иллатга қарши курашнинг янги босқичини бошлаб берган бўлса, фармон кенг жамоатчилик, ёшлар, айниқса, нодавлат ташкилотлари ҳам ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан биргаликда ушбу иллатга қарши курашда, ҳар бир соҳада коррупциянинг олдини олишда фаолликка қақиради.

Умуман, давлат бошқаруви органлари, назорат этувчи ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи тузилмалар фаолиятида қонунчиликка амал қилиниши устидан назоратни кучайтириш, қонунчилик меъёрларини бузишга, уларни нотўғри талқин этишга, тўрачилик, расмийчилик, коррупцияга йўл қўймастик мамлакатни ривожлантиришда муҳим рол ўйнайди. Чунки кор-

рупция ҳар қандай мамлакатнинг миллий давлатчилик асослари, сиёсий ва иқтисодий барқарорлигига жиддий хавф солиши, фуқароларнинг ижтимоий адолат, қонун устуворлиги ва давлат органларига бўлган ишончини сусайтиришга олиб келувчи иллатлардан ҳисобланади.

Ўктамбой ДAVЛЕТОВ, Департаментнинг Урганч шаҳар бўлими бошлиғи:

— Конституциямизнинг 13-моддасида инсон ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланиши, демократик ҳуқуқ ва эркинликлар Конституция ва қонунлар билан ҳимоя қилиниши қатъий белгиланган. Коррупцион кўринишларнинг юзга келиши эса фуқаролар ҳуқуқларининг амалга оширилишида тўсиқ бўлувчи факторлардан биридир.

Президентимиз фармонида 2019 йил 1 сентябрга қадар ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини, шу жумлалан, умум эътироф этилган халқаро стандартлар ва чет эл ижобий тажрибаси-

ни инобатга олган ҳолда ушбу фаолиятни ташкил этиш ва мазкур йўналишдаги функцияларини оптималлаштиришда ягона ёндашувларни жорий этиш орқали тубдан такомиллаштириш бўйича тақлифлар киритиш белгилаб берилган. Шунингдек, коррупцияга қарши курашиш соҳасида жамоатчилик назорати механизмларини самарали қўллашга йўналтирилган, комплекс чора-тадбирларни ўз ичига олган «Йўл харитаси» лойиҳасини ишлаб чиқиш назарда тутилган. Бу ҳам бўлса, тизимда олиб борилаётган ишлар самарасини оширади.

Жаҳонгир САПАЕВ, Департаментнинг Хоразм вилояти бошқармаси катта инспектори:

— Давлат дастурининг амалиётга татиқ этилиши, фуқаролар, жумладан, тadbirkorларнинг давлат органлари ва уларнинг мансабдор шахсларига бўлган ишончини мустақкамлаш, мамлакатнинг инвестициявий жозибдорлигини оширишга, шунингдек, коррупцияга қарши курашишдаги кенг қўламли ислохотларга ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилади. Коррупцияга қарши курашиш борасида давлат органлари, ташкилотлар ва фуқаролик жамияти институтлари томонидан амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг самардорлигини оширишга замин яратди.

Бир сўз билан айтганда, коррупцияга қарши кураш ҳар қуни, ҳар лаҳзада ҳар бир фуқаро томонидан амалга оширилиши керак. Инсонларнинг ушбу иллатга қарши қатъий фуқаролик позицияси шаклланиши, унга нисбатан муросасизлик ва тоқатсизликнинг пайдо бўлиши, коррупция ҳолатларини оқлаш ва изохлаш эмас, қоралаш ва қабул қилмаслик биринчи ўринга чиқиши керак.

Дилрабо КУРЯЗОВА, Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш Департаменти Хоразм вилояти бошқармаси катта инспектори

Жараён

Университет хиёбони бузиладими?

Шу кунларда ижтимоий тармоқларда Самарқанд шаҳрининг энг сўлим гўшаларидан бири ҳисобланган бульвар – университет хиёбони бузилмоқда, деган шов-шувли хабар тарқалди. Аслида вазият қандай?

Вилоятда олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишларининг қўлами, дунё халқлари нигоҳида бўлган қадимий Самарқанд шаҳрини янада мўъжизакор масканга айлантириш борасида амалга оширилаётган ишлардан кўпчиликнинг хабари бор.

Ижтимоий тармоқларда Самарқанд шаҳри марказидаги «Бульвар» бузиларми, дарахлар кесиларми каби гап-сўзлар тарқалди. Бу ҳолат ўз ўрнида кенг жамоатчилик ўртасида турли шов-шувларни келтириб чиқарди.

Шу боис 18 июнь куни Самарқанд вилоят ҳокимлигида вилоят ҳокими Эркинжон Турдимов ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирокida матбуот анжумани ўтказилди. Учрашувда Самарқанд заминидagi ҳар бир тарихий қадимжо халқимиз ва давлатимиз томонидан кўз қорачиғидay асралишини эътироф этилди.

Жумладан, бульварга оид муносабатларга оидлик киритиб, у ерда ҳеч қанақа бузиш ёки куриш ишлари олиб борилмаётгани, аксинча, халқимиз ва юртимизга таширф буюраётган сайёҳларга янада қўлайликлар яратиш мақсадида хиёбонда ободонлаштириш ишлари олиб борилиши кўзда тутилётганини айтиб ўтилди.

**Шухрат ҚАРШИЕВ,
«Жамият» мухбири**

Ўзбекистонда 2 йил давомида Мажбурий ижро бюросининг 4 нафар ходими ҳалок бўлди. Ўтган вақт мобайнида 319 марта қаршилиқ ҳолатлари бўлиб, улар бўйича 130 та жиноят иши очилган ва 105 та маъмурий иш бўйича жавобгарлик кўрилган.

Мустақиллигимиз – буюк неъмат, аммо ундан кейинги чорак аср мобайнида оддий аҳоли учун деярли тураржой қурилмади. Аввал йиллар бўйи иш жойида уй олишда ёки борини кенгайтиришда навбатда турганлар ўша турган ерида қотди. Энди бозор иқтисоди, ишлаб, пул топиб, ўзи сотиб олиши зарур эди. Аммо иқтисодий инқироз, пулнинг қадрсизланиши ва кетма-кет номинацияланиши, инфляция шунга олиб келдики, аксарият аҳолининг топгани еган-ичган билан кифояланди. Уй-жой фақат бадавлат одамларнинг насибаси, кам таъминланганларнинг эса орзуси бўлди.

Тўғри, хусусий уйлар ўшанда бир нечта қурилди ва бугун янада шиддат билан қурилмоқда. Лекин уларни олиш ҳар кимга эмас. Бадавлат уйни ўнгида кўрса, қашшоқ тушида кўрди.

Шу жиҳатдан намунали уйлардан умил қатга бўлди. Лекин бу соҳада қатор камчиликлар бўлди ва бўляпти. Бу ҳақда матбуот деярли ҳар куни бонг урмоқда. Уларнинг сарлавҳаларига қаранг: «Намунали уйларнинг «намунали» муаммолари», «Навоийда намунавий уйларнинг нақд элликтаси яроқсиз экани кундай равшан бўлиб қолди...», «Тошкентдаги янги уйнинг муаммолари қачон ҳал этилади?», «Самарқанд аҳолиси намунали уйлар сифатидан шикоят қилмоқда», «Намунали уйларнинг аянчли аҳолиси» ва ҳоказо. Бу сарлавҳаларни тўқимадик, мазкур мақола ва фельетонларни бемалол ўқишингиз мумкин: сарлавҳани изловчи сайтларга қўйиб, топишни буюрсангиз Интернет топиб беради.

Уларни тақоррламоқчи эмасмиз. Фақат нега бундай бўлаётгани, нима қилиш кераклиги ҳақида фикр-мулоҳаза билдирамиз.

Олдиндан айтаман – бугунги ҳар қандай муаммонинг илдизи мамлакатда тизимий ислоҳотларни талаб қилади.

«...Сув сойга оқар»

Халқимизда: «Бой – бойга боқар, сув – сойга оқар», деган ҳикмат бор.

Тасаввур қилинг, сиз туман ҳокимисиз. Ҳукумат ҳар туманда намунали уйлар қурилсин, деб қарор чиқаради ва ижрочи масъулияти ҳудудингизда сизга юкланган.

Яшириб нима қилдик: бу дунёда ҳар бир ишнинг таги сармоёга, пулга бориб тақалади. Давлат банкка уларни қисман кредитлашни, молиялашти-

Муаммоси намуна

ришни топширган, лекин банкнинг пули ҳам чексиз эмас, — ёш оилаларга кредит, кичик тadbиркорларга кредит, товуқ боқишга кредит, оилавий пудратга кредит, кам фойизга кредит, фойизсиз кредит... Қолаверса, кредит – бу қарз ва у ўз муддатиди

Ҳоким қараса, бойларнинг пули бор, лекин уйи етарли, камбағалнинг уй орзуси бор, лекин пули йўқ. Туманда у ҳатто бошлангич пулини ҳам қариндошидан қарз олмай ё рўзгорни боқиб турган мол-ҳолини сотмай, тўлолмайди.

қайтарилиши шарт. Банкларга берилган кредитларни қайтармагани учун ҳам жазо бор.

Ҳоким қараса, бойларнинг пули бор, лекин уйи етарли, камбағалнинг уй орзуси бор, лекин пули йўқ. Туманда у ҳатто бошлангич пулини ҳам қариндошидан қарз олмай ё рўзгорни боқиб турган мол-ҳолини сотмай, тўлолмайди.

Ҳоким бадавлатларнинг рўйхатини олади ва ҳар биринг биттадан намунали уй оласан, дейди. (Бу ҳам бизнинг «ўзига хошлигимиз» – бизнесни ҳомийликка зўрлаш. Наврўзга пул ўтказ, кўчани асфальт қилиб бер, мактабни таъмирлаб бер ва ҳоказо). Шахсан биламан, бир синфдошнинг укаси, одамлардаги пландан ошган тамакини, майизни сотиб, бой бўлган йигит, Шерали Жўраевни олиб келиб тўйлар қилган, ҳатто, набирасига ҳам олдиндан икки қаватли уй солиб қўйган бизнесменни иккита намунали уй олишга мажбурлашган ва у олган. Бир куни қарасам, шошилиб кетяпти: «Комиссия келаётган экан, намунали уйларнинг олдига гул ва кўчат экиш керак экан, яна бир-икки миллион харажат, комиссия кетса, сув йўқ, гул ҳам қурийд... Шу уй ҳам бошга бало бўлди», — деди.

Бошқа бир бизнесменга камбағалроқ, ёшроқ жиянинингнинг ҳужжатларини олиб кел, унга расмийлаштириб қўямиз, уй барибир сеники-ку, дейишибди. Ҳеч ерда

ишлашни истамайдиган, пиёниста бир узоқ қариндошига расмийлаштирган экан. Комиссия келганда кийинтириб, ўша жиянни ёш хотини ва битта боласи билан киргизиб кўрсатишган экан. Бир куни «жиян»: «Уй менинг номимда, чиқмайман», — деб туриб олибди. «Тога» охири маст жияни билан муштлашган, кредитни тўлаш ҳам тўхтаган, чунки жиян пул топмайди. Банк уйни қайтариб олиш учун судга берган. Ёдингиздадир, жаҳон иқтисодининг охириги инқироzi айнан Америкадаги ипотека кредитлари туфайли юзга келганди.

Шундай қилиб, бу уйларнинг илк муаммоси эгаллик масаласидир. Уйлар эгасини топиши гумон эди. Ҳақиқий уйга муҳтожларда сармоя йўқ ва бўлиши даргумон.

Қўйнидан тўкилса, қўнжига...

Иккинчи жиҳат – непотизм ва коррупция, яъни таниш-билишчилик ва таъмагирлик. Яхши ҳокимларимиз ҳам, ҳалол амалдорларимиз ҳам бор. Айримларини узоқдан бир-икки кўрганман. Лекин типик мансабдоримиз ўз қариндошлари ва ҳомийлари, яъни «чўнтақлари» манфаатини дейди ва ҳукуматнинг ҳар қандай эзгу қароридан ўзиникиларга бирор манфаат чиқара олади.

Дейлик, ҳукумат «фермерлар ерларини оптималлаштириш» деса, у қайсар, тўғри-сўз, ҳалол фермернинг ерларини тортиб олиб, қариндошникига кўшиб беради. Ҳукумат «кредит ажратилсин, ҳар оила 100 дондан товуқ боқсин» деса, дарҳол тепага: «кредитни унинг ўзига берсак, бошқа нарсага ишлатиб юборади, катакни ҳам ўзимиз қуриб берамиз, товуқни ҳам натурада берамиз», деб кўндиради. Кейин қариндошига ўт-

каз-ди-ради банкдан миллионларни ва бу «фирма» катакларни сифатсиз материалдан қуради ва товуқларнинг озгин, қариларини арзонга олиб, тарқатади, лекин товуқкатакни «сарой» деб, товуқларни «голланд товуқлари» деб расмийлаштиради ҳамда отни калласидек пулни «списать» қилади. Кредитни эса товуқбоқарликни орзу қилган халқ шахсан тўлаши керак. Унинг ўзи товуқ олса, яхшисини оларди, катак курса, сифатли қуради. Бу соҳадан озгина хабари бор одам билади: товуқ тухумга киргач, болигелик даврида бир-икки йил тухум қилади, кейин қилмайди. Товуқнинг оёғи таги қуруқ бўлмаса, тухум қилмайди. У турли касалликлардан вақтида эмланиши керак. Унга муайян озуқа берилиши керак. Ишлаб чиқариш масштабида бу ҳамма қиладиган иш эмас. Ўзи «натура»да берилган, пушти адо бўлган товуқлар тезда ўлади. Кредит элнинг бўйида қолади.

Шу тариқа юқоридан келган ҳар бир эзгу ташаббус непотизм «элага»га тушади.

Мавзунимизга дахлдор ери шундаки, намунали уйларни қурадиган фирмалар, ташкилотлар бу «ёғли буюртма» учун сарф-харажат қилади, банкдан олинган пуллардан «откат» чиқаришлари керак, «тепа»га узата туриб, «ўзим нега қараб туришим керак» деган қароқчилик мантиғидан тўғри қўринадиган йўлга ўтадилар, яъни ўзларини ҳам унутмайдилар. Натижала икки гишт деворнинг ўрнига бир гишт юпка девор қўйилади, лекин уч гишт деб ҳужжатлаштирилади, икки қатлам бўёқ сурилмай, бир қатлам сурилади ва тўрт

Бухоро вилоятида 17 минг нафар хотин-қиз ишга жойлаштирилади.

уйлар

қатлам сурилди, деб расмийлаштирилди, тунукасининг миллиметрдан уриб қолинади ва ҳоказо. Малакали курувчиларни эмас, бозордаги ҳар хил ишни қилиб юрган малакасииз мардикорларни олиб келиб, ишлатади, лекин қоғозда ҳақни «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган курувчи» ё меъморнинг ставкасида ёзиб қўяди.

Қиммат беҳикмат бўлмас, арзон беиллат бўлмас...

Натижада биз сўз юритган коррупция учинчи муаммони — уйларнинг сифатсизлигини келтириб чиқарилади. Бугунги ҳаммамиз уй олганлардан эшитаётган, матбуотда ёзилаётган муаммоларнинг илдизлари шу ердандир. ОАВдан иқтибос: «Хали ҳам одамларимизнинг бошидан сув ўгириб ичса арзийди. Нуноқ, ўз ишининг устаси бўлмаган курувчи барпо этган уйни кўриб, дили оғриса-да, кўпчилик гинг дегани йўқ. Аслида «Қишлоққурилиш банк» молиялаштириб беради. «Қишлоққурилиш» инжиниринг компанияси эса пудратчи қурилиш ташкилотларини ёллаб, уй-жой қурилишига жалб этади. Уй битганидан кейин тезда эгасига топширилиши лозим. Машмашанинг каттаси ана шундан кейин бошланади. Аниқроқ айтсак, курувчилар уй-жой соҳибиникига қўлини оёғига олиб, бўзчининг моқисидек югуриб қолади. Уларнинг мақсади — қандай бўлмасин, уй эгасига «Хаммаси жойида, уй-жойни қабул қилиб олдик», дея имзо чектириб олиш. Бу ишга уста бўлиб кетишган. Қолгани ҳеч кимни умуман қизиқтирмайди».

2019 йилда мамлакатимиз қишлоқ ҳудудларида яна 15 мингдан ортиқ уй-жой қурилади. Унинг 10 мингдан зиёди уй-жойга муҳтожларга, 600 таси ёшларга, 1050 таси ҳарбийларга ажратилади. Лекин буларнинг бари янги ислохотларнинг тақдир, изчиллиги билан боғлиқдир. Маълумотларга кўра, қишлоқ ҳудудларида уй-жой барпо этиш учун шу кунга қадар банклар беш триллион сўм миқдоридан маблағ ажратган. Президентимизнинг 2018 йил 24 ноябрдаги «Қишлоқ жойларда ва фуқароларнинг айрим тоифалари учун арзон уй-жойлар қуришни кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига кўра, жорий йилдан бошлаб республикамиз қишлоқ ҳудудларида намунавий лойиҳалар асосида арзон уй-жойлар қурилиши «Обод қишлоқ» дастури билан уйғун тарзда олиб берилади. Бироқ реал ҳаётда кам таъминланган оилалар учун қурилаётган уйларда ишлар ҳамон ўлда-жўлда қолиб кетмоқда. Би-

тиш муддатидан ташқари, халқ бу уйларнинг сифатидан хавотирда. Мана, Пастдарғом туманидан бир уй талабгорининг фикри: «Ўзимиз эртага яшайдиган уйнинг қурилиш жараёнларини кузатар эканмиз, девордаги гиштларнинг бутунидан кўра, синган, дарз кетганлари кўп экани ҳайрон қолдирди бизни. Энг ёмони, айрим деворлар қийшиқ экани ҳозирдан кўзга ташланиб қолган. Гишт териш тартиб-қоидаларига умуман риоя қилинмаган. Деворлар бурчаклари орасида бир неча сантимертгли очиқ жойлар қолган. Бу жойлар цемент қоринмаси билан тўлдирилиши керак эмасми? Тагин денг, цемент қоринмасининг ўзи, қўлга олсангиз уваланиб кетади. Эрта бир кун кучсизгина ер қимирлаши ҳам бу деворларни йиқитиб юборишидан қўрқяпмиз... Қоидага кўра, терилаётган гишглр орасига металл симлар қўйилиши керак. Аммо бундай симларни ҳар жойда бир дона учратасиз, холос. Курувчилар «биз материалнинг бо-рини

Маълумотларга кўра, қишлоқ ҳудудларида уй-жой барпо этиш учун шу кунга қадар банклар беш триллион сўм миқдоридан маблағ ажратган. Ўзбекистон Президентининг 2018 йил 24 ноябрдаги «Қишлоқ жойларда ва фуқароларнинг айрим тоифалари учун арзон уй-жойлар қуришни кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига кўра, жорий йилдан бошлаб республикамиз қишлоқ ҳудудларида намунавий лойиҳалар асосида арзон уй-жойлар қурилиши «Обод қишлоқ» дастури билан уйғун тарзда олиб берилади.

қишлоқлар эди. Екатерина Иккинчи кечда дам олишга ётганда ортдаги қишлоқ тезда оқшом кўчирилиб, подшо ўтадиган янги маршрутда тиклаб қўйиларди. Извош туйнугидан у хушчақчақ одамларни, самоварларда қайнаётган чойларни, балалайка чалиб, рақ тушаётган хонимларни, далаларда тоза кийимларда «ишлаётган» дехқонларни кўриб, қувонарди.

Жамиятдаги қатор муаммоларнинг, шу жумладан, кам таъминланган қатлам учун қуриладиган уйларга дахлдор муаммоларнинг келиб чиқиш сабаблари — иқтисодиётга, қонунчиликка, маънавиятга бориб тақалади. Уларнинг ечими ўтказилиши ваъда қилинаётган маъмурий, молиявий, суд-ҳуқуқ, солиқ, мулк соҳалари ислохотига, монополиядан воз кечиш, коррупцияга қарши курашиш суръатига, фуқаролик жамияти шаклланиши ва сўз эркинлигига боғлиқдир. Собиқ маъмурий-буйруқбозлик тизими асоратлари тўла барҳам топмас экан, ҳар қандай ташаббус самарасиз қолаверади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев адолат, демократия ва эл фаровонлиги нияти билан ислохотлар бошлади. «Маҳбуб ул-қуллуб»нинг биринчи фаслини ўқий бошлашининг билан чанқоқ назарингиздан улуғ бир мамлакат кеча бошлайди. Унинг шоҳи — одил, ул юрда — осойиш, эл-улус эса фаровондур. Зулмкорлик йўқ. Одил подшоҳ, Ҳазрат Навоий ёзишларича, «кўёш билан баҳор яғмуридек қора туپроқда гуллар очади». Фаранг файласуфи лутф этгани каби «Халқ

Тошкентдан Бўстонликка томон борсангиз — Бўстонлик гўзал табиатли, дам оладиган, хорижий меҳмонлар тез-тез борадиган жой — йўл

Шу тариқа юқоридан келган ҳар бир эзгу ташаббус непотизм «элаги»га тушади.

гоҳи-гоҳида ҳукуматга ишонади, ҳукумат эса халққа ҳеч қачон ишонмайди»

четида қурилган «намунали уйлар»га кўзингиз тушади. Қишлоқ аслида ҳув олисда, одатда чашмалар, сойлар атрофида дунёга келади, чунки сув — ҳаёт манбаи. Лекин намунали уйлар ҳамма вилоятларда шовқинли катта трассалар атрофида қурилган, чунки бу ердан раҳбарлар ва меҳмонлар ўтади. Гарчанд бу ерга газ ва сув олиб келиш муаммо, гарчанд ерости сувлари яқинлиги учун деворлар ярмигача шўрлайди, гарчанд канализация ўтказилиши учун шароит йўқ, чунки бу уйлар дарё сатҳидан пастликда қурилган. Фақат чет элликларнинг олисдан кўзи тушса бўлди!

шундай бир тузум ортда қолди, энди янги кунлар бошланиши зарур.

Иккинчи бир фикр. Мамлакатда мавжуд тизимнинг демократиклашуви жараёнида ижтимоийликка эътибор беришдир. Ижтимоийлик, яъни социализм гоёсини шўрлар тузуми бадном қилди, чунки унда реал тенглик бўлмади. Аммо бугун Швеция, Финляндия ва қатор скандинавия давлатларида амалда социализмдир, яъни бойлар бойиши учун имкон яратилгани ҳолда, аҳолининг аксарият қисми камбағаллашмаган. Социализмдан сўнг биз қандай тузумга ўтдик? Капитализмми? Феодализмми? Авторитаризмми?

Одатда уй қуриш учун ер танлашнинг тарихий анъаналари ва улкан илми бор. Ҳатто, қадимий ҳиндулар турли ерларга дарахт экиб, қай ерда ниҳол яхши унса, ўша ерда иморат солганлар. Уй ёки намунали квартал қурганда сейсмик, геодезик тадқиқотлар ўтказиб танланиши керак, раҳбарлар ўтадиган йўлдан кўриниш туриши шарт эмас.

Мана, «сити»лар қурилмоқда. Уларда сифат ҳам бор, ҳашамат ҳам, жойлашган ерлари ҳам марказда ва гўзал ҳудудлардадир. Мабоодо, бирор оддий инсонга бу юз миллионлаб турадиган уй совға қилинса ҳам, унинг йиллик солиғи ва коммунал тўловларини тўлай олмайди. Сотиб, четроққа, арзонроқ туманга жўнаворди. Жамиятда сегрегция, табақалашув чуқурлашмоқда. Аҳолининг қуйи табақасини чуқур ҳимоя қиладиган тизим яратишимиз керак. Акс ҳолда, ижтимоий бўҳронлар домида қоламиз.

Сўнгсўз

Биз бу борада сўз айтган биринчи одам эмасмиз ва сўнгиси ҳам бўлиб қолмаймиз. Лекин миллатимиз ва халқимиз тақдирини боғлиқ бўлган бугунги ислохотлар изчиллиги ҳаммамизнинг тақдиримизда ва болаларимизнинг истиқболда акс этади.

Карим БАҲРИЕВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

«Тошкент» автовокзалига Хитойда ишлаб чиқарилган 68 та автобус олиб келинди. Тез кунларда Қирғизистон, Тожикистон, Россия ва Қозоғистон шаҳарларига халқаро автобус қатновларини йўлга қўйиш режалаштирилган

«Huawei» «Facebook»дан ҳам айрилди

Эндиликда Хитой компаниясига «Facebook» ва «Instagram» иловалари, «WhatsApp» мессенжерини ўрнатиш тақиқланди.

Шундай қилиб «Facebook» компанияси «Huawei» ва унинг «Honor» бренди билан ҳамкорликни тўхтатганини маълум қилди. Ушбу русумдаги смартфонлардан компаниянинг барча сервислари, жумладан мессенжерлар ва «Instagram» гойиб бўлади.

Тақиқ ишлаб чиқаришда бўлган ёки яқин вақт ичида сотувга чиқариладиган «Huawei» ва «Honor» телефонларига тегишли. Фойдаланувчилар қўлида ёки магазинларда бўлган қурилмалар учун бу тақиқ таътил қилмас. Аввалроқ ўрнатилган «Facebook» иловалари ишлашда давом этади.

«Facebook» компаниясининг

«Huawei»га нисбатан янги сиёсати унинг мобил дастурларидан фойдаланишни тўлиқ тақиқлашни кўзда тутмайди. Қурилмалар эгалари бу дастурларни Google Play интернет-магазинидан юклаб олиши мумкин.

Аммо бу имконият тез орада йўқолиши мумкин. Бойси, «Google» компанияси «Huawei» билан ҳамкорликни аввалроқ тўхтатган. Дастлаб «Android» операцион тизими ва «Play Store» магазинига кириш ёпилди, сўнгра унга вақтинчалик лицензия берилди. Ушбу лицензия муддати ёз охирида якунига етади ҳамда «Huawei» ва «Google» муроасага кела олмаса, «Huawei» смартфонларига одатий усул билан иловалар ўрнатишининг иложи қолмайди.

Ҳайдовчисиз учар такси

Германиянинг Лилиум стартап компанияси беш ўриндикли учар таксини намойиш қилди.

Компания вакиллари таъкидлашча, бу дунёда айни йўналишдаги илк тадқиқот ҳисобланади. Яқинда қурилма синовдан ўтказилиб, мустақил ҳавога кўтарилди.

Учар таксини 36 донга электр мотор ҳаракатга келтиради. Бу вертикал тарзда кўтарилиш ва қўниш имконини беради. Қурилма соатига 300 километр масофани босиб ўтиши мумкин.

Бундан аввал бир нечта компаниялар бунга ўхшаш қурилмаларни синовдан ўтказган. Бироқ улардан ҳеч бири бортига иккитадан ортиқ

одамини олиш имкониятига эга бўлмаганди.

Энди қурилма яна бир неча синов парвозларини ўтказиши керак бўлади. Лилиум компанияси 2020 йил ўрталарида бу моделларни оммавий ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга умид қилади.

Учар таксилар Airbus, Uber ва бошқа стартап компаниялар томонидан синовдан ўтказилмоқда.

Ушбу транспорт воситаси тарафдорларининг сўзларига кўра, учар таксилар шаҳар аҳолиси ҳаракатчанлигини ошириб, атроф-муҳитнинг ифлосланишини камайтиради.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

«SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖ очиқ аукцион савдоларига таклиф этади.

Реклама

2019 йил 22 июль куни соат 11:00 да Термиз шаҳри С.Оллохёр кўчаси ёқасида бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига «Термиз нефть база» масъулияти чекланган жамиятига тегишли тизимидаги 12 иншоотдан иборат фермерларга ёқилган тарқатиш шохобчалари қўйилмоқда.

1. Музработ туман «Қумқишлоқ» худудида жойлашган умумий ер майдони 3300,0 кв.м бўлган 11-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 12 038 893 сўм.

2. Музработ туман «Оқтошобод» қишлоғи худудида жойлашган умумий ер майдони 1071,0 кв.м бўлган 60-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 11 330 389 сўм.

3. Термиз туман «Халқобод» ҚФЙ «Орол» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1000,0 кв.м бўлган 9-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 19 827 101 сўм.

4. Қизирқ туман «Киришак» ҚФЙ «Киришак» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 971,85 кв.м бўлган 47-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 24 592 731 сўм.

5. Қизирқ туман «Янгиҳаёт» ҚФЙ «Янгиҳаёт» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1 122,40 кв.м бўлган 24-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 25 037 165 сўм.

6. Жарқўрғон туман «Олтинтепа» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1000,0 кв.м бўлган 22-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 23 036 670 сўм.

7. Жарқўрғон туман «Камар» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1000,0 кв.м бўлган 50-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 39 915 110 сўм.

8. Шеробод туман «Чинобод» ҚФЙ «Гулчинор» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 2022,75 кв.м бўлган 43-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 16 522 617 сўм.

9. Шеробод туман «Сеплон» ҚФЙ «Чукурқўл» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1043,98 кв.м бўлган 44-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 16 887 711 сўм.

10. Шеробод туман «Наврўз» Ф/У «Гулистон» қишлоғи худудида жойлашган умумий ер майдони 238,98 кв.м бўлган 8-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 8 154 474 сўм.

11. Ангор туман «А.Навоий» ҚФЙ «Зартепа» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 1155,0 кв.м бўлган 19-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 22 720 253 сўм.

12. Ангор туман «Занг» ҚФЙ «Баҳор» маҳалласи худудида жойлашган умумий ер майдони 947,5 кв.м

бўлган 62-сонли ФЭТШ бино иншоотлари мажмуа ҳолда.

Бошланғич баҳоси: 8 665 096 сўм.

Савдода иштирок этишни хоҳлаган талабгорлар объектлар билан Термиз нефть база» масъулияти чекланган жамияти масъул ходимлари орқали танишишлари мумкин.

Аукцион савдосига қатнашиш учун талабномалар хабарнома чиққан кундан бошлаб, 2019 йил 19 июль соат 18:00 гача ҳар куни (дам олиш ва байрам кунларидан ташқари) Термиз шаҳри С.Оллохёр кўчаси ёқасида соат 9:00 дан 18:00 гача қабул қилинади.

Юқоридаги мулклар 2019 йил 22 июлдаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, ёки савдо ғолиби белгиланган муддатда шартнома имзолангандан бош тортса, шартнома имзолангандан сўнг унинг шартлари бажармаса, такрорий аукцион савдоси 2019 йил 31 июль, 15,30 август кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоси ғолиби савдо ўтган кундан бошлаб, 10 (ўн) календар куни ичида сотувчи билан олди-сотди шартномасини тузиш ва шартнома тузилган саналдан бошлаб 30 (ўттиз) календар кун ичида мулкнинг сотилиш

баҳосини тўлаб бериш мажбуриятини олади.

Аукцион савдоларида қатнашиш истагини билдирган жисмоний ва ҳуқуқий шахслар закалат келишуви тузилганидан кейин, объект бошланғич баҳосининг 15 (ўн беш) фоизи миқдорида «SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖнинг ХАБ «Траст банк» Термиз филиалидаги (МФО:01063. ИНН:304558702), 2020 8000 3007 1118 3001 ҳисоб рақамига закалат пули тўлашлари ва тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат билан бирга қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари шарт:

Жисмоний шахслар: фуқаролик паспорти, СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами);

Ҳуқуқий шахслар: Давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинган ҳолда. СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами).

МУРОЖААТ УЧУН МАНЗИЛ:
«SURXON RIELTOR SERVIS»
МЧЖ Термиз шаҳри
С.Оллохёр кўчаси ёқаси.
Телефон: (76) 223-77-83
Хизматлар лицензияланган.
Лицензия RR-0291.

ЭЪЛОН

Тошкент шаҳар экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармаси томонидан Абдирасулов Хуршид Раушанбек ўғлига берилган №0093 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

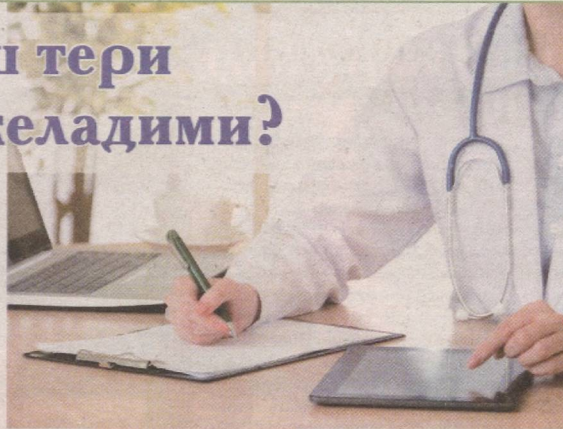
Россияда ҳалок бўлган меҳнат мигрантларини олиб келиш харажатлари давлат бюджетидан қопланади.

Қуёшда юриш тери саратонига олиб келадими?

Айни кунларда об-ҳавонинг исиб кетиши натижасида одамларда офтоб уриши, сувсизланиш ҳолатлари тез-тез учрамоқда. Бу жараёнда инсон организми ташқи муҳит таъсирига мослаша олиши керак. Иссиқ иқлим шароитига мослашишда организмни чиниқтириш, вақтида овқатланиш, ҳатто, терлашнинг ҳам аҳамияти катта.

Мутахассисларнинг фикрича, ёз мавсумида офтоб уриши — қуёш иссиқлигининг бошга таъсири натижасида бош мия фаолиятининг бузилиши билан боғлиқ патологик ҳолат саналади. Бу тананинг ортиқча миқдордаги иссиқликни бошқара олмаслиги ва ўзини етарли даражада совута олмаслиги

оқибатида келиб чиқади. Натижада, организмда тер ишлаб чиқариш тизимининг бузилишидан ташқари, қон айланиши фаолияти ҳам издан чиқади. Томирлар кенгайиб кетади. Оқибатда, бутун танада қон айланиши секинлашади. Бу эса бош мия фаолиятида салбий ўзгаришларга олиб келади.

Ёдда тутинг!

Шифокорларнинг аниқлашича, ҳаддан зиёд қуёшда кўп юриш тери саратонига учраш эҳтимолини оширар экан. Бундай пайтда ултрабинафша нурлардан ҳимояланиш зарур. Бироқ бу нурларнинг зарари терига нисбатан кўзларга тезроқ таъсир ўтказиши мумкин. Чунки ултрабинафша нурларининг давомий таъсири катарактнинг келиб чиқишига, у эса, ўз навбатида, кўз нурлари бутунлай йўқолишига сабаб бўлади. Тери саратони юзга келиши учун анча вақт талаб этилса, кўзларга зарар етказишда ултрабинафша нурларининг оз миқдори ҳам етарли ҳисобланади. Шунинг учун кўзларимизни қуёшдан ҳимояловчи кўзойнак билан асраб-авайлаш лозим.

Ўзингизни асранг

Иссиқ иқлим шароитида тўғри кийиниш ҳам саломатлик гаровидир. Турли рангдаги сунъий капрон тўқималар ёки қалин ялтироқ материаллардан тикилган кийимлардан кўра, оқ либослар иқлим шароитига жуда қулай ҳисобланади.

Аҳоли ўртасида офтоб уришдан сақланиш учун мутахассислар бошни енгил, оқ рангдаги табиий толаи бош кийим билан, кўзларни эса қуёшдан сақловчи кўзойнак ёрдамида муҳофаза қилишни тавсия этади.

Иссиқ иқлим шароитида серёғ овқатларни бирмунча камроқ, янги сабзавот ва турли мевалардан кўпроқ истеъмол қилиш тавсия этилади. Ёз кунлари овқатларни бироз шўртаъмоқроқ еган маъқул. Чунки иссиқ ҳарорат таъсирида тер орқали танадан ош тузи керагидан кўпроқ ажралиб чиқади. Бу эса тўқималарнинг ўз таркибида суюқликни сақлаш қобилиятини пасайтириб юборади.

Иссиқ кунларда кўк чой ичиш жуда фойдали. Олма, ўрик, олча каби мевалардан тайёрланган шарбат ва коктейллар ҳам ташналикни яхши қондиради. Кўпроқ сўт-қатик маҳсулотлари ва сабзавотларни истеъмол қилиш яхши наф беради.

Офтоб уриши белгилари

— Офтоб уриши натижасида беморда бош оғриғи, кўнгил айнаши, қайт қилиш, ланжлик кузатилади, — дейди шифокор Барно Ашурова. — Ҳавода намлик юқори бўлса, бу белгилар янада кучайиши мумкин. Офтоб уришининг енгил, ўрта ва оғир даражалари мавжуд. Унинг енгил даражасида ланжлик, бош оғриғи, кўнгил айнаши, юрак уриши ва нафас олишнинг тезлашиши, кўз қорачиғининг кенгайиши кузатилса, ўртача даражада ҳаракатларнинг кескин сустлашишига борадиган ҳолсизлик, кўнгил айнаши ва қусиш билан кечувчи кучли бош оғриғи, бош айланиши, қулоқ битиши, чайқалиб юриш, вақти-вақти билан ҳушдан кетиш, нафас олишнинг тезлашиши, бурундан қон кетиши, тана ҳароратининг 39-40 даражагача кўтарилиши кузатилади.

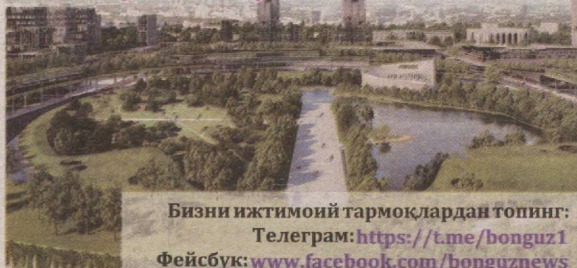
Оғир даражадаги офтоб уриши эса беҳосдан бошланади. Унда кишининг юзлари аввал қизариб, кейин оқ ва кўкимтир тусга киради, мушаклар тортишади. Тана ҳарорати 41-42 даражагача кўтарилади. Оқибатда, оғир беҳушлик ҳолати ривожланиб, пешоб ва ахлатнинг беихтиёр ажрлиши кузатилади. Хатарлиси, оғир даражадаги офтоб уриши 20-30 фоиз ҳолатларда ўлим билан аяқланади. Офтоб уриш хавфи қуёш нурларининг бошга бевосита таъсирида, атроф-муҳитдаги ортиқча намлик кузатилганда, соғлиқдаги айрим муаммолар семизлик, қон босимининг юқорилиги, юракдаги туғма нуқсонлар сабабли ҳам юзга келади.

Реклама

bong.uz

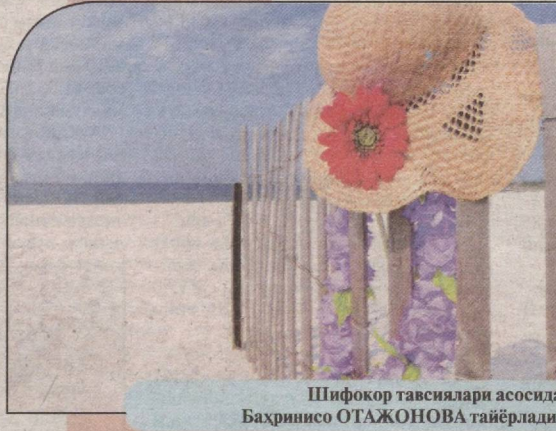
Энди «Жамият» ижтимоий-сиёсий газетасида чоп этилаётган мақолалар ҳамда юртимизда ва хорижда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларни bong.uz сайтида ҳам кузатиб боришингиз мумкин.

Бизни ижтимоий тармоқлардан топинг:
 Телеграм: <https://t.me/bonguz1>
 Фейсбук: www.facebook.com/bonguznews

ҚИСКА
САТРАЛАР
ЎҚИҢ!

Халқ таълими вазири Шерзод Шерматовнинг айтишича, жорий йилда 1-синфга қабул пулли бўлмади.

Шифокор тавсиялари асосида Бахрино ОТАЖОНОВА тайёрлади.

21 июнь	22 июнь	23 июнь	24 июнь	25 июнь	26 июнь	27 июнь
Б-ҲАВО	+36°C	+20°C	+36°C	+19°C	+34°C	+20°C
	+36°C	+20°C	+35°C	+20°C	+36°C	+22°C
	+37°C	+22°C	+37°C	+22°C	+37°C	+23°C

ob-havo.uz сайтидан олинган.

ЖАМИЯТ

Муассислар:
 Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти.

Ўзбекистон Республикаси Президентли ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

Ўзбекистон Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси.
 Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари кўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси.
 «Маҳалла» хайрия жамоат фонди.

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси.

Ўзбекистон экологик ҳаракати.
 Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси.

«Фуқаролик жамияти — Гражданское общество — Civil Society» журнали.

Бош муҳаррир
Мақсуд ЖОНИХОнов

Таҳрир ҳайъати:

Рустам Комилов
 Рустам Қосимов
 Борий Алихонов
 Акмал Саидов
 Шавкат Жавлонов
 Руфат Неъматов

Газета таҳририятнинг компьютер бўлимида саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди.

Манзил: Буюк Турон кўчаси 41.
 Бунртма рақами Г-614 Адади: 1897.

Жума кuni чиқади.
 Қоғоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоқ. Баҳоси келишилган нархда.

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигида 2006 йил 0010-рақам билан рўйхатга олинган.

ISSN 2010-7722

Навбатчи: Нуриддин Убайдуллаев

Дизайнер: Бегали Эшонкулов

100000, Тошкент шаҳри Матбуотчилар кўчаси 32.

Маълумот учун телефонлар:
 (71) 233-72-77, 236-10-87,
 233-91-55

Реклама ва эълонлар учун:
 Электрон почта: jamiyat@mail.uz

Газета индекси — 131

«ЖАМИЯТ»-дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

ЎЗА яқуни:

Топширилган вақти: 18.55

1 2 3 4 6